

Sygn. akt XII Co 1600/23

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2023 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy XII Wydział Cywilny

w składzie następującym: Przewodniczący Sędzia Karolina Bieńkowska

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2023 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S.

z udziałem A. B.

o egzekucję świadczenia pieniężnego

postanawia:

uchylić postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy S. J. z dnia 2 maja 2023 r. w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie Km 218/12;

odstąpić od obciążania następców prawnych dłużnika kosztami postępowania wywołanego wniesieniem skargi.

Sędzia Karolina Bieńkowska

UZASADNIENIE

Wierzyciel złożył skargę na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy S. J. z dnia 2 maja 2023 r. wydane w sprawie o sygn. Km 218/12 domagając się jego uchylenia. Skarżący zarzucił, iż organ egzekucyjny bezpodstawnie umorzył postępowanie na podstawie przepisu art. 823 k.p.c., ponieważ w terminie roku od dnia zawieszenia postępowania, podjął on czynności mające na celu zapewnienie dalszego toku egzekucji tj. wystąpił z wnioskiem do Sądu o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym dłużniku. W ocenie wierzyciela, Komornik również nieprawidłowo zastosował w sprawie przepis art. 29.1 ustawy o kosztach komorniczych.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy S. J. wniósł o oddalenie skargi w całości. Komornik argumentował, iż wierzyciel wystąpił do sądu o stwierdzenie nabycia spadku dopiero po kilku miesiącach od zawieszenia postępowania, mimo iż mógł to uczynić bezzwłocznie, zaś sankcja z art. 823 kpc ma na celu zdyscyplinowanie wierzycieli i spowodowanie ich aktywnego udziału w postępowaniu egzekucyjnym. Zdaniem komornika sądowego, skoro spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy i z tym momentem spadkobiercy wchodzi w posiadanie spadku, to na dzień wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania ustała przyczyna zawieszenia.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Skarga wierzyciela musiała zostać uwzględniona.

Sąd zważył, iż wniosek wierzyciela w sprawie o sygn. akt Km 218/12 został złożony w dniu 19 stycznia 2012 r. Z uwagi na śmierć dłużnika, postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2022 r. komornik zawiesił postępowanie na podstawie art. 819 k.p.c. Postanowienie doręczono wierzycielowi w dniu 9 maja 2022r.

Z akt sprawy Km 218/11 wynika, iż pismem złożonym dnia 3 marca 2023r. (k.265) wierzyciel poinformował komornika o wszczęciu działań, mających na celu podjęcie postępowania z udziałem spadkobierców dłużnika i wniósł o dalsze utrzymanie stanu zawieszenia postępowania.

W myśl art. 819 § 1 k.p.c. organ egzekucyjny zawiesza postępowanie z urzędu w razie śmierci wierzyciela lub dłużnika. Z uwagi na to, iż postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte w 2012 r., zastosowanie znalazł uchylony obecnie art. 823 k.p.c. (art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw).

Omawiany przepis przewidywał umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy prawa na skutek bezczynności wierzyciela, który przez rok nie dokonał czynności potrzebnej do prowadzenia postępowania.

Należy wskazać, że w przypadku zawieszenia postępowania z uwagi na śmierć dłużnika, i toczącego się postępowania spadkowego roczny termin o którym mowa w art. 823 k.p.c. może rozpocząć bieg dopiero od dnia, kiedy usunięcie przeszkody przez wierzyciela stało się możliwe. Wobec powyższego uznać należy, iż do czasu prawomocnego zakończenia postępowania spadkowego nie biegnie termin do złożenia wniosku o podjęcie zawieszono postępowania, o którym mowa w art. 823 k.p.c. Podkreślić należy, iż w razie złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia spadku przed upływem roku od zawieszenia postępowania, termin, o którym mowa w art. 823 k.p.c, biegnie od chwili prawomocnego zakończenia postępowania spadkowego. Dopiero wówczas bowiem wierzyciel ma możliwość złożenia wniosku o podjęcie postępowania z udziałem spadkobierców zmarłego dłużnika.

Na gruncie niniejszej sprawy wierzyciel wykazał, iż przed upływem roku od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania powziął czynności zmierzające do ustalenia następców prawnych zmarłego dłużnika, brak więc podstaw do przyjęcia, iż wierzyciel dopuścił się bezczynności.

W ocenie Sądu nowelizacja wprowadzona w dniu 1 lipca 2023 r. nie uchyliła stosowania ww. przepisu do wcześniej wszczętych postępowań. Nie uchylono bowiem art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, a w wyniku nowelizacji nie odniesiono się co do stosowania art. 823 k.p.c.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 767 k.p.c., orzeczono jak w punkcie 1 sentencji i uchylono w całości postanowienie z dnia 2 maja 2023 r. Konsekwencją ustalenia niezasadności umorzenia postępowania jest również upadek orzeczenia w zakresie rozliczenia kosztów tego postępowania.

Charakter postanowienia, na które została złożona skarga wierzyciela uzasadnia odstąpienie od reguły przewidzianej w art. 770 § 1 k.p.c. i zastosowania przepisu o wyjątkowym charakterze wyrażonym w art. 102 k.p.c. Sąd wziął pod uwagę, iż konieczność wystąpienia ze skargą na czynności komornika sądowego pojawiła się bez żadnego związku z bezpośrednimi działaniami dłużnika. W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu, w sprawie zaistniały podstawy dla zastosowania art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., albowiem obciążanie dłużnika – a faktycznie jego spadkobierców choćby częścią kosztów postępowania skargowego, w opisanych okolicznościach sprzeciwiałoby się zasadzie słuszności.

Sędzia Karolina Bieńkowska

Sygn. akt XII Co 1600/23

ZARZĄDZENIE

Odnotować i zakreślić w Rep. Co.

Odpis postanowienia doręczyć:

spadkobiercom dłużnika wraz z pouczeniem o zażaleniu (pouczenie nr 8) poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Sądu na okres miesiąca,

pełnomocnikowi wierzyciela przez Portal Informacyjny,

komornikowi sądowemu S. J..

Akta przedłożyć z wpływem lub za 30 dni wraz z zpo.

B., dnia 11 września 2023 r.

Sędzia Karolina Bieńkowska